

Tunen kijken

Lief voor de natuur

Pirre en Leen hadden altijd wel iets met de natuur. Maar toen ze zo'n vijf jaar geleden begonnen met het toepassen van ecologische principes in hun tuin, ging een heel nieuwe wereld voor hen open. Kerk- en steenuilen, steenmarters, egels, solitaire bijen en wespen en honderden kleine insecten en amfibieën hebben sindsdien bezit van hun tuin genomen.

Tekst: Laurence Machiels. Foto's: Stefan Jacobs.

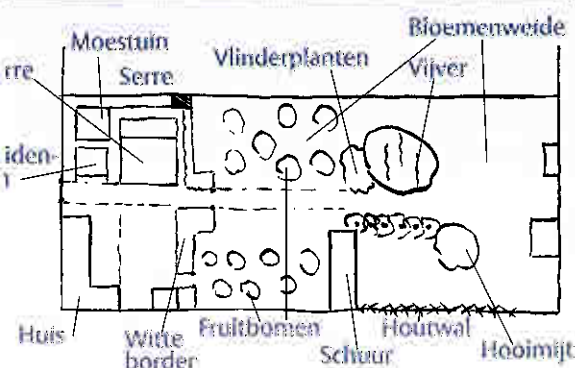
Links: in de tuin van Pirre en Leen trekt engelwortel (*Angelica archangelica*) nuttige schildwantsen zoals *Arma custos* aan, die graag bladluizen en kevers eten. De vogels zijn dol op de zaden, en rupsen vinden het een lekker maal. Een ideale plant voor de ecologische tuin!

Deze pagina: Aan de vlinder van de vijver groeien planten die van wat nattere voeten houden, zoals *Hyssopus* 'Blue Wierdenmölle' (of 'Blue Meadow Fly').

De statige velurpijlen (*Kniphofia*) hoorden al bij het huis toen Pirre en Leen het kochten.

Hiernaast, van boven naar onder: deze volwassen mannelijke neushoornkever (*Oryctes nasicornis*) heeft het maar wat naar zijn zin in de houtcomposthoop van Pirre. Gewone margrietten (*Leucanthemum vulgare*) à volonté voor de bijen en andere insecten. Elk jaar haalt er wel een andere plant de bovenhand in deze bloemenweide (zie ook grote foto rechts). Een nestkastje voor de solitaire bijen en wespen is zo in elkaar geknutseld. Neem holle stengels van bijvoorbeeld bamboe, kaardbol of fazantenbes en stop ze netjes bijeen in een oud conservenblikje. Onder de hoogstamfruitbomen wordt hooguit af en toe een laantje in het gras gemaaid. Hieronder, v.l.n.r.: kattienkruid (*Nepeta cataria*), smulplant bij uitstek voor heel wat vlinders. De bijna doorschijnende zaadschijfjes van jeilaspennig (*Linaria cathartica*). Gedroogd veranderen ze in ivoorwitte flinterdunne vellekes die heel decoratief staan in droogbloemertjes. Eén van de typische akkerbloemen uit het hooiland: de klipproos (*Papaver rhoeas*).

Midden in het Hageland, aan de rand van Houwaart, ligt een mininatuurreserveaat van zo'n halve hectare. Toch merk je daar aan de straatkant amper wat van. Strakke buxusperken met rozen en hortensia's, en een prachtige landelijke serre verwelkomen de bezoeker. "We zijn inderdaad met een heel klassieke tuin begonnen, met mohotone beplanting van rozenperken en vakken vol klimop," vertellen bewoners Leen en Pirre. "Maar daar kwam al snel verandering in." Op een tuinreis naar Engeland ontdekten ze de borders op kleur en gemengde beplanting. "We hebben de borders met brede stroken vaste planten, heesters en klimmers in een gelaagde combinatie overgenomen. De klimop vervingen we door schaduwplanten, en in de borders groeien nu klimrozen en clematissen. We kiezen onze planten zo uit dat er het hele jaar iets te zien valt. Liefst werken we met inheemse planten."

Kleurig paradijs

Toen de rozen en kamperfoelie vijf jaar geleden belaagd werden door een bladluizenplaag, bestelde Leen bij wijze van test tweehonderd larven van lieveheersbeestjes. Die zette ze secuur uit met een penseeltje, tot grote hilariteit van de burens. Maar... in een mum van tijd bleken de bladluizen verdwenen. "We waren enthousiast over de resultaten van onze biologische aanpak, en kregen zin in meer. We werden lid van de verenigingen VELT en Natuurpunt, en schreven ons in voor tal van cursussen." Al snel transformeerden Pirre en Leen hun tuin in een ecologisch paradijs. De beplanting werd veelzijdig en gelaagd, zodat vogels en andere diertjes er zich veiliger zouden voelen. Ook vlinders hebben graag hoogteverschillen in een tuin. De bestaande planten werden beetje bij beetje vervangen door inheemse soorten, om de tuin nog meer in het landschap te integreren. De klassiek ogende tuin vooraan, bij het huis, behield zijn strakke vorm en borders op kleur. Maar het gazon tussen de fruitbomen toverden Leen en Pirre om tot maaiveld en bloemenweide die ze slechts twee keer per jaar maaien. In elke fruitboom groeit er wel één klimmer, een ramblerroos,

een kamperfoelie of een clematis. Dat vinden de vogels en ook de steenuilen die er wonen, heerlijk. In de bomen hangen ook kleine omgekeerde bloempotjes met wat stro in. Die zijn voor de oorworm, die dol is op bladluizen, vliegjes en rupsen.

Kleine wildernis voor dieren

Voorbij de schuur, waar een koppel kerkuilen woont, begint een natuurlijker stuk tuin. Pirre groef er een natuurlijke vijver, zonder folie, en met waterplanten. "Vissen wil ik er liever niet in; dit moet een droompoeel voor kikkers en salamanders blijven." Vlakbij kwam een veld voor de vlinders, met waardplanten (planten waar vlinders hun eitjes op kwijt kunnen - mvd) en voedselplanten, waar ze hun nectar halen, zoals vlinderstruiken, kattenstaart (*Lythrum salicaria*) en ijzerhart (*Verbena bonariensis*). In de tweede bloemenweide, uit een ander zaadmengsel, huizen talloze insecten, bijen en wespen. Speciaal voor de solitaire bijen en wespen maakte Pirre nestkastjes. "Deze wespen zijn heel nuttig - ze zijn dol op de bladluizen in de rozentuin. De solitaire bijen, die zich voeden met nectar, zorgen voor de bestuiving van de boomgaard." In dit dierenparadijs mogen de honingbijen hun honing houden. En voor de vogels is er zelfs een apart bessenveldje.

Tweede leven voor afvalhout

Rechts van de vijver ligt een natuurlijk stuk terrein: een weide met een hooimijt (waar marters wonen), knobomen en een houtwal van afvalhout, waaronder een hele bende egels leeft. Alle afvalhout uit de tuin krijgt een tweede leven. Het wordt verwerkt in takkenwallen, vlechtwerk of houtsnippers voor tussen de planten en op de snipperpaden. Tot groot plezier van de talloze insecten en wilde dieren die er hun huisjes in maken. Maar Pirre is vooral trots op zijn neushoornkever (*Oryctes Nasicornis*), één van de grootste inheemse kevers, tot 4 cm lang. "De larven leven maandenlang in de compost- en houtsnipperbak. Dat kan alleen waar geen pesticiden gebruikt worden," aldus Pirre. In zijn tuin wordt aan iedereen gedacht...

- Wilt u uw ervaringen delen? U kunt Leen Ballet en Pirre Ackermans bereiken op leen.ballet@hotmail.com.
- Lees ook ons artikel over ecologisch tuinieren in deze Tuinspecial!

Hiernaast, van boven naar onder: Pirre en Leen bouwden deze serre naar een oud model. De klimroos stond er al en de strook *Hydrangea* is een overblijfsel van hun oorspronkelijke tuin. Schildwantsen in actie... Een hoogstamboomgaard met bloemenweide: romantisch én ecologisch! Vlinders zijn dol op beemdkruid (*Knautia arvensis*). Hieronder, v.l.n.r.: de Engelse duiventil met *Clematis* 'Vyvan Pennell'. Achter in de tuin, onder de vlier, staan de korven voor de honingbijen. Pirre en Leen laten de honing in de raat, als wintervoorraad voor de bijen. Blaassilene (*Silene vulgaris*) is een vaak voorkomende inheemse weideplant die 's avonds een aangename geur verspreidt en zo bijen en nachtvlinders lokt.

Hun favoriete ecologische kwekerijen

- Ecoflora in Halle, 02.361.77.61
- www.ecoflora.be (inheemse planten)
- De Bolderik in Wervershoof (NI),
+31.(0)228.58.34.65 (zaden en bloemenmengsels)
- De Kwikkerie in Ramsel, 016.68.02.65 (tweejarigen)

